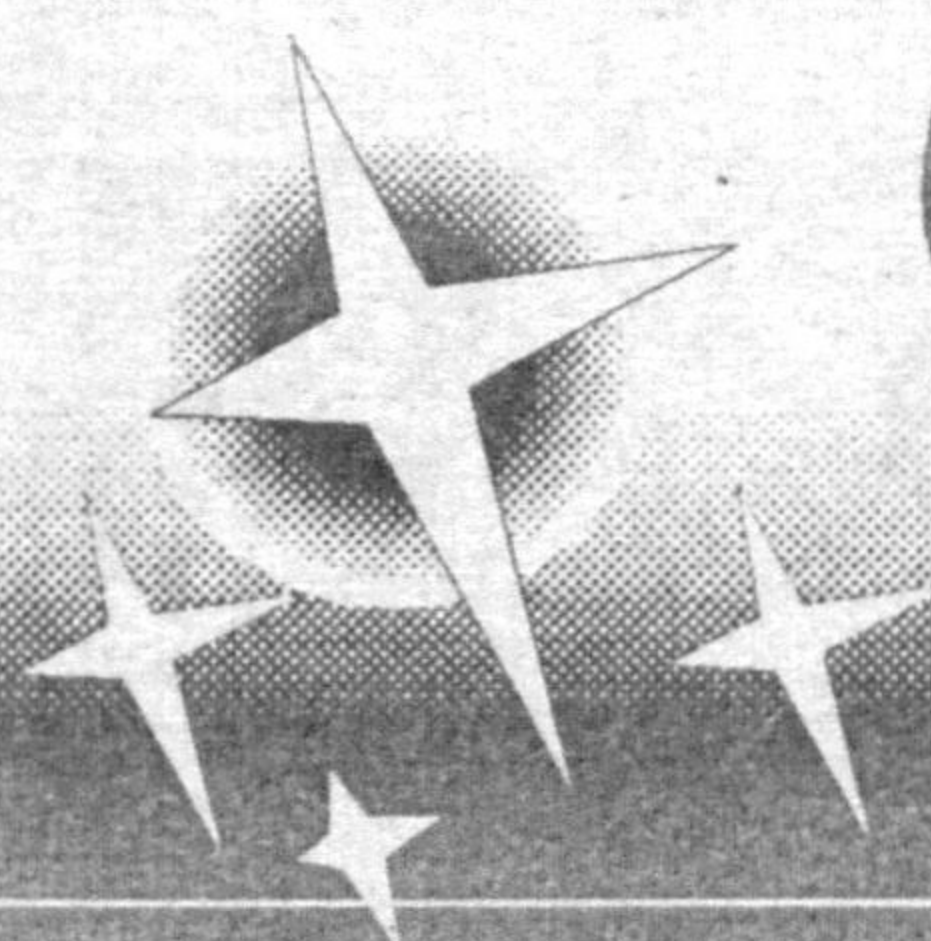

ТОНГ ЮЛДУЗИ

Муассислар: ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРЛИГИ, ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ МАТБУОТ ҚҲИТАСИ

Газета 1929 йил, 1 августдан «Ленин учқуни»
номи билан чиқа бошлаган

№ 15 (65891)
1996 йил, 6 март, чоршанба

Сотувда
эркин нархда

Оналарга нима совға қилиш мумкин? Гулми, тақинчоқми, кийим-кечакми? Байрам арафасида кўп болаларнинг фикри шу муаммо билан банд булади. Чунки ҳар ким меҳри чексиз, битмас-туганмас муъжизалар манбаи онажонисини шарафлагиси, унга энг яхши тилакларини билдириб, кўнглига урнашган совғасини ҳада қилгиси келади. Аммо, айтинг, совға қандай бўлиши керак?

— Менимча, фарзандларим ҳақидаги узгалардан эшитган мактовларим энг бебаҳо совғадир, — дейди бир она.

— Болаларингни макташяаптими, демак, улар сени макташяапти-да, — онанинг сўзини тўлдиради ота.

— Ҳа, оналик уйнинг ори бор, оталик уйнинг эса зари, — деб бежиз айтишмайди. Ота — ақл булса, она — идрок экан, биз идрокли оналаримизни бировларнинг олқиши, ҳавасманд боқишлари билан хурсанд қилайлик. Чунки оналаримиз ҳаммаша биз тараф. Фарзандлар кўнглига қараб иш қилсам дейишади. Яхшими, ёмонми, барча феъл-атворларимизни қабул қилишади. Энг аввало ҳар борада кечирувчиларимиз ҳам, ҳамдарду ҳамфикрларимиз ҳам оналаримиздир. Бизнику, кечиринди, дейлик. Ёнимизни олиб, бизга яхшилик тилашди дейлик, аммо... Аммонинг уз муаммолари бор. Шунинг учун ҳам оталаримиз кўнгилчанлик ҳар ерда ҳам ярайвермайди, деб бежиз таъкидлашмайди. Каттиққўл, тарбиячи, одил ҳакам — онажонимиз учун қиладиган совғаларимиз ҳам яхшилигимиздан далолат бериши керак.

Эҳтимол, биримиз мактабда овқатланишимиз

ОНАМИҲА СОВҒА

учун берилган пулдан йигиб уларга румол олдик, дейлик. Бу харид учун хурсанд бўлишлари аниқ, аммо... Аммонинг яна муаммоси бор. Онамиз пешонасида тугунчак. «Фарзандим шунча пулни қаердан олди экан?» Қаердан олганимизни билса яна сўроқ, истиҳола, ҳаёл суришлар: «Болам нега емай-ичмай йигди экан, шу пулни?»

Еш қаламкашлар эса оналарини қандай табриклашни билишарди. Уларни мадҳ этувчи шеър ёки ҳикоя ёзишади. Булган воқеани оналар учун ҳам, болалар учун ҳам ишончли

қилиб тасвирлашади ва байрам дастурхонида уқиб беришади. Еш чеварларни айтмайсизми? Румолчага тикилган гул, унга қўнган капалак ёки онажони учун мулжалланган иш фартути, кофта ёки кўйлак дейсизми...

Уғил болалар-чи? Уғил болалар байрам арафасида хонадонга кузга хунук ташланаётган бирорта бузук стол ёки стулни тузатиб қўйди, дейлик, Гулҳовузни тозалаб, баҳор экинларини унга келтирди, дейлик. Ёки ҳеч хархашасиз байрам кўнларида синглисини боғчага олиб борди, укасининг дарсларига қу-

маклашди, онасига меҳр, садоқатини ширин сўзи, хуш муомаласи билан ифода қилди.

Аммо, яна бир муаммо: Уғил болалар қизларга қандай совға қилса экан? Синфдошга, азиз дўстга, уртоққа — қизларга эсдалик совғалари бериш, яхши албатта. «Энг яхши совға — уларнинг уз қўллари билан ясаганидир», — дейди бир қиз. Бошқаси эса «ширин сўзлари» деб тўлдиради. Яна бошқаси «Эътиборла-

ри».

Тугри гапни айтишади қизлар. Қизларга, оналарга, опа-сингилларга энг яхши совға — меҳр-муҳаббатга тўла ЭЪТИБОР дир!

— Байрамингиз муборак бўлсин, азиз оналар!

— Дарвоқе, оналар қачон байрам қилишади?

— Болалари уларга олқиш ёғдирса.

— Қизлар-чи?

— Синфдош дўстлари, уртоқлари оғирини енгил қилишга интилиб, унга эътиборли булса.

— Мураббиялар-чи?

Дарвоқе, мураббиялар! Кўннинг ёруғ кўнлари энг ишчан, энг ҳаракатчан дамлари сиз болалар билан бирга утадиган мураббияларнинг ҳаловати, орзу мақсади сиз бўлиб қолганингизни ҳаммангиз ҳам дилдан туймасангиз керак. Билагонлигингиз, билармонлигингиз ва булармонлигингиз — ҳаммаси уларга яхши аён. Чунки мураббияларнинг куз олдида улғайяпсиз. Бу улғайишингиз уларга ҳам улўглик бағишлар экан. Шунини тушунасизми? Йўқ, чунки сиз мактабдан кетасиз, улар эса мактабда қолишади. Ҳамиша ёш, ҳаммаша навқирон болалар билан банд бўлишади. Шундай экан, улўглигини, ёшига ёш қўшилиб, сочларига оқ оралаганини бирдан эмас, вақт келиб англайсиз. Аммо бу «аммо»нинг ҳам уз муаммолари бор... Хуллас, оналарга, опа-сингилларга, азиз мураббияларга энг яхши совға — меҳру муҳаббат тўла ЭЪТИБОР! БАЙРАМИНГИЗ МУБОРАК БУЛСИН.

Гул кўтариб боради
Уйи томон қизалоқ.
Гулдастаси ранг-баранг,
Кўзни олар-шошқалоқ.

Бир олам завқ дилида,
Шошиб-шошиб боради,
Бошқа йўловчилардан
Ошиб-ошиб боради.

Ойисига гулдаста
Совғамикан байрамга,
Ҳамма ҳавас қилади
Ундай дили хуррамга.

Гул кўтариб кетиши
Тортди завқу меҳримни.
Гулдастага қўшимча
Совға қилдим шеъримни.

Пўлат МҲМИН

Баҳорининг табири

— Навбат Жамилахон Абдукаримова устозлик қилаётган 2-«А» синф ўқувчиларига берилади...

Бошловчининг таклифи билан, сахнага чорланган 2-«А» синф ўқувчилари Ўзбекистон мадҳиясини куйлаб даврага кириб келишди. Жамила опа байрам дастурхони атрофига йиғилган барча оналарни 8-март байрами билан самимий қутлаб, фарзандларининг оналари учун тайёрлаган байрам дастурини очиқ деб эълон қилди.

Сахнага оппоқ либос кийган қиз Баҳорой ташриф буюрди. У барчани айём билан қутлади:

**Юракларга завқлар улашиб,
Хар фаслга омад тилашиб,
Қиш ҳукмидан ўзиб, беллашиб,
Келдим мана мен шўх Баҳорой,
Елдим яна, мен шўх Баҳорой!**

Сунгра Барно билан Дилмуродлар «Она-

жонлар» деб номланган шеърый гулдастани ўқиб бердилар. Баҳор фаслини мадҳ этувчи, оналарни улуғловчи куй-қушиқлар, рақслар ижро этилди. Кеча сунгида оналар номидан Нодира опа Мирзаева суз олиб, шундай файзли кеча уюштириб уларни хушнуд қилганликлари учун мактаб маъмуриятига, бу эзгу ишлар бошида турган мактаб директори Абдунаби ака Мирзаевга чин дилдан самимий миннатдорчилик билдирдилар. Бугун Жамила опа уйга ҳар кунгидан ўзга бир кайфият билан қайтди. Чунки меҳнатлари зое кетмаганлигига яна бир бор амин бўлди. Онажонларнинг дил изҳорлари, болажонлар қувончи унинг қалбини янада яшнатиб юборди.

Хуринисо АЛИЕВА.
Фаргона вилояти,
Кува тумани,
Мусажон Шербўтаев номли
26-мактаб.

Озода опа Шукуровани Тошкент вилояти, Қибрай туманидаги 25-мактабнинг ўқувчилари ҳам, ўқитувчилари ҳам ҳақли равишда «Мактабимиз фахри» деб атайдилар. Чунки узоқ йиллардан буён мана шу даргоҳда меҳнат қилиб келаётган Озода опа нафақат ўқувчиларнинг, балки ёш муаллимларнинг ҳам энг яқин маслаҳатгўйидирлар.

Яқинда устоз ҳаётида яна бир қувончли воқеа рўй берди. Озода опага «Халқ ўқитувчиси» унвони берилди. Айём арафасида онанинг шогирдлари уларнинг севинчига шерик бўлиб, қўшалоқ байрамлари билан муборакбод этишяпти.

Р.АЛБЕКОВ суратга олган.

Ўғил болаларнинг ҳам байрами бўладими? Бўлса, уларга мана бундай десак...
— Вой, секин, болалар эшитади!

3-синф ўқувчиларига бозор иқтисоди фанидан дарс ўтаётгандим. «Оилада тежамкорлик» мавзусини режали-уйин тарихида тушунтириб, ўғил-қизнинг оилада ўз ўрни бўлиши лозимлиги, бурч ва вазифалари, ота-онасига кўмак бериши, оила иқтисодига оз бўлса-да ўз улушини қўшиши кераклиги ҳақида гапириб бердим. Кийим-бошлар, ўқув қуроллари, синф хонаси, парталари ҳам авайлаб-асрашлари лозимлигини ўқитдим. Машғулотиимиз жуда қизиқарли ўтди.

— Устоз, менинг устимдаги пальтони энг катта акам ҳам кийганлар, — деди бир бола ўрнидан туриб.

— Менинг папкам акамники...

— Мен эса опамнинг этигини кийяпман... — чугурлашибди болалар бир-бирларига гал бермай.

Дарс тугагач ўқитувчилар хонасида навбатдаги дарсимга ҳозирлик қилиб ўтирдим. Йўлакда

фаррош хола билан бир болакайнинг суҳбати қўлгимга чалиниб қолди:

— Хола, хола, бизлар ўқийдиган тарафда йўлларнинг чироғи ўчирилмай қолибди. Қанча энергия бекорга исроф бўляпти, ахир!

Кимлигига қизиқиб, чиқиб қарадим, Ҳозиргина иқтисод фанидан аъло баҳо олган ўқувчиларимдан бири экан. Болаларнинг чор-атрофга янада эътиборлироқ бўлиб бораётганликларидан, электр энергияси, ичимлик суви, умуман ҳар бир нарсага тежамкорлик билан муносабатда бўлаётганликларидан беҳад хурсанд бўлдим.

— Баракалла, ўзимнинг тежамкор болагинам, — дедилар фаррош хола ва менга қараб маъноли жилмайиб қўйдилар.

Назира ҲАМРОЕВА,
Бухоро вилояти, Ғиждувон туманидаги
19-мактаб ўқитувчиси.

Тежамкор бола

ОНАЖОН

Кучоғимда қизил лолаларим бор,
Этагимда тўла болаларим бор.
Сиздан ўрганганим — аллаларим бор,
Она, соғинганда бора олмадим.

Гоҳ, вақтимнинг йўғи баҳона,
Гоҳ тақдирнинг ўқи баҳона,
Гоҳ кўнгилнинг тўқи баҳона,
Она, бағрингизда қола олмадим.

Эркалаб ўстирган қизингизман-а,
Сиз босган тупроқда изингизман-а,
Хушрўйим, хушбўйим-исингизман-а,
Тобингиз қочганда кела қолмадим.

Сочлари оппоғим, дили оппоғим,
Кўксимга санчади хижрон пичоғи.
Оҳ, оғир экан-ей, узоқнинг доғи,
Онажон, онажон, қола олмадим...

Дилбар ҲАЙДАРОВА

Гулларини-ку олдик, энди
тилакларини тинглайлик-чи...

— Кутлибека опа, аввало сизни яқинлашиб келаётган 8 Март — Халқаро хотин-қизлар байрами билан табриклайман. Байрам кўнгилларга доимо қувонч келтирган, айниқса беғубор болалик дамларда. Болалигингизда Сиз ҳам онангиз, опаларингиз ёки муаллиманингизга совға тақдим этишдан завқланармидингиз?

— Раҳмат. Мен байрамларни яхши кўраман. Чунки бу кунларга алоҳида тайёргарлик кўра-миз: дастурхон ясатамиз. Байрам кунлари яхши тилаклар кўп айтилади. Кучаларда, ҳатто нота-ниш одамлар ҳам бир-бирига жилмайиб қарайди-лар. Уларини чиройли кўрсатишга ҳаракат қи-ладилар. Аслида Яратганининг бизга ато этган барча кунлари шундай яхши кунлардир. Биз уларга худди байрамлардек — утиб кетувчи ганимат дамлар деб қарашимиз керак. Иложи борица бу фурсатларни яхшилик билан кутиб, яхшилик билан кузатишга урганишимиз лозим.

Энди болалигимдаги байрам эсдаликларим ҳақида гапирсам. Мен қадим Хоразмнинг олис бир қишлоғида ўсганман. У пайтларда 1 майдан бошқа байрамни нишонлаш қишлоқларда унча расм бўлмаган эди. Тўғри, 8 Март куни мактабга бормасдик. Илк баҳор, ер уйғонган пайтлар буларди. Биз холавачча қизлар жам бўлишиб навбат билан томорқаларимизни текислардик, куздан қолган илдишларни сугурардик, жуяклар-ни ағдарардик. Холаваччаларим билан сира зе-рикмас эдим. Тозагул опам ҳиндча ашулалар айтардилар, ерга чўп билан ҳинд актрисалари-нинг расмларини чизардилар. Бир куни шундай воқеани айтиб берганлари эсимда: укаларим билан қишлоқ клубига кино кўргани борибди-лар. У пайтларда кино билети 20 тийин эди. Опам укаси икковига 20 тийин берибди. Кассир «яна 20 тийин бер» деса. Опам «Биз икковимиз ҳам бир кўзимизни беркитиб кўраемиз», деган экан.

Менга эса нуқул эртақ айтишарди. Байрамла-римиз шу тарзда утиб кетарди. Байрамнинг ўзи расм бўлмагач, совға деган гаплар ҳам йўқ эди. Совға қилиш асли яхши одат. Бироқ байрамлар-ни баҳона қилиб, совғаларни хушомаднинг чўри-сига айлантириш ярамайди. Бу гапларни бекорга айтаётганим йўқ. Бугун баъзи мактабларда катта-катта совға таъма қиладиган, бунинг эвази-га болаларнинг баҳосини ошириб кўядиган ўқи-тувчилар бор. Улар қиладиган бу иши билан берган барча билимларини, уз меҳнатларини сувга оқизади. Мен бу гаплар билан ўқувчи уз устозларига умуман совға қилмасин, байрам билан табрикласин демоқчи эмасман. Табрик-ласин, аммо совға фақат меҳру-муҳаббат, ташак-кур элчиси бўлсин. Унга гираз мақсадлар аралаш-масин.

— Опаларни улуглаб, қизларни ардоқлаб ёзган шеърларингизни биламиз. Радиода ўсмирлар ҳа-қида эшиттиришлар қиласиз. Уларни тайёрлаш-да нимадан илҳомлангансиз?

— Менинг асли касбим муаллимлик, беш йил мактабда дарс берганман. Кўпроқ ўсмирлар билан ишлаганман. Уларнинг дунёси мен учун жуда қизиқ. Уларда Тангрининг инсонга берган табиий туйғулари ҳали тирик бўлади. Уларда ҳали дўстга эътиқод, шижоат, ростлик деган ҳиссиётлар нафс хизматига кирмаган бўлади. Болани бир нарсга алдаб-сулдаб кўндирса булар эҳтимол. Ўсмирга эса фақат тўғри гапириш керак. Бу жуда қийин иш. Ўсмирнинг даъволари катта бўлади. Уларнинг ишончлари умидлари бутун бўлади. Одам улар билан юзма-юз келишга ҳадиксирайди. Ўзини унглаб боришинг керак ўсмир олдида. Мен улар билан гаплашсам узимни қайтадан кўздан ўтказаман, янгиланман. Шу-нинг учун булса керак, уларни яхши кўраман, ёзгим келади уларга.

— Аёл киши халқимиз урф-одатига кўра азал-азалдан улугланиб келган. Ана шу ҳурмат балки қизларимизнинг ўсмирлик чоғларидан бошлан-гандир?

— Туркий халқларда азалдан аёлларга чуқур эҳтиром билан қаралган. Эркалар аёлларнинг шаънини жуда баланд тутганлар. Аёллар номуси учун уларини жавобгар билишган. Бу ҳолатни кимлардир «Ҳаддан зиёд зулм», яна кимлардир «Тушунмаслик» деб баҳолаганлар. Аслида эрка-

ИСТАСАНГ, БАРЧА КҮН БАЙРАМДИР

КУТЛИБЕКА РАҲИМБОЕВА:

Шоира Кутлибека Раҳимбоева билан суҳбатлашишни кўпдан орзулаб юра-дим. Зеро, у кишининг Ўзбекистон радиоси орқали ўсмирлар ҳаёти, муаммо-лари, улар тарбияси ҳақидаги чиқишларини мунтазам тинглаб боришим менда бир қанча саволлар йиғилиб қолишига замин яратганди. Мана, вақт-соати етган экан, хотин-қизлар куни арафасида шоира билан учрашишга муваффақ бўлдим.

Шоира опангиз — КУТЛИБЕКА фарзандлари ОРЗУ ва НАЖОТлар билан

лари ориятли юртдан енгилтак аёл чиқмайди. Ўсмир қизлар ҳақида ҳам шу гап: қайси ака уз сингисини, қайси ини уз опасини ҳурмат қилса аввал унга ҳимоя кўргони бўлади. Ҳурмат сингил ё опани ясангириб, одамлар оқимида ташлаб қўйиш дегани эмас. Ҳурмат қизни — гулдек жонини гулдек асраш дегани.

Ўсмирлик чоғларимда мактабга тўртта ўғил бола уртоқларим билан бориб келардим. Улар менинг маҳалладошларим эди. Синфимизда маҳалламиз-дан мендан бошқа қиз йўқ эди. Пахта, уроқ пайтларида кечга қолсак ҳам уша синфдошларим борлиги учун уйдагилар хавотир олишмасди. Мен доим уларнинг олдида узимни жавобгар ҳис этар-дим. «Хафа бўлишади, аччиғи келади» деб ҳайиқиб турардим. Мен яхши кўрадиган ҳурмат — шу. Мен шундай ҳурмат тарафдориман.

— Бугунги кунда ўсмир қизларимизнинг катта ҳаёт бўсағасидаги ўрни, масалан, ахлоқ-одоби, туриш-турмуши Сизни ўйлантирадими?

— Бугунги ўсмир қизларимизнинг мени қувон-тирадиган бир жиҳати бор: уларнинг айримлари илмга ихлосли, инглиз тилида эркин гапиришаёт-ган сингилларимни кўрсам қувончдан кўзларим ёшланади. Айримлари жуда пазанда: ширинликлар-ни шунақа қойиллатишадики, келажақда шу хунари билан бемалол бир оилани гуллатади, деб суюнаман. Аммо мени ташвишга солаётган бир ҳол бор: бу бизда ҳамма нарсанинг беҳад яланғочлашиб бораётгани. Қизчаларимизнинг севинчлари, қайгу-лари, суҳбатлари ошкор, уларнинг кўпи куча, бегоналар нигоҳини ҳис этишмайди. Аслида гузал-лик — сирлилик-да...

Агар ўсмир қизларимизда бирон-бир ҳолат менга урнашмаса бунинг илдизи асли узимизда. Биз аввал узимизни унглашимиз керак. Шундагина улардан мукаммаллик кутсак арзийди. Яна бир нарсаси бор. Кўп сингилларимиз Ислоҳ дини йўлига кириб, ҳижобда юришибди. Ҳижобнинг жуда катта масъулияти бор. Уни мода (урф)га айлантирмаслик

керак. Ҳижобга кирган инсон қалбини лаҳзама-лаҳза поклаб бормоғи, камолотга интилоғи керак. Камолот — бу дунёвий илмларни ҳам урганиш билан эгалланадиган манзил. Машҳур суфий шоирани эшитганмисиз, Робия унинг исми. У ниҳоятда илмли аёл бўлган, илми, шеърлати билан кўпларни изидан эргаштирган. Мен ҳижобдаги қизларни ҳам ҳар жиҳатдан етук бўлишларини, саводи мактаб даражасида қолиб кетмаслигини хоҳлайман. Улар уша ошпоқ румол-лар ичида туриб компьютерлар бошқаришлари-ни, хорижлик зиёли қизлар билан улар тилида мулоқот қилишларини истайман.

— Сўнгги пайтларда она, муаллима ёки дилбар қизларимизга атаб қандай шеърлар ёздингиз?

Мен узимга «Тонг юлдузи» берган имкондан фойдаланиб, барча муаллимларимиз, тарбиячи зиёлиларимиз, толиба сингилларимизни байрам билан табриклайман. Умримизнинг ҳар лаҳзаси байрамга айлансин. Бизга ёдгор бир гап: «Аллоҳ тақдир қиладди, инсон тадбир қиладди». Инсон бўлиб яралганмиз, туркий қонидаги ўзбек экани-миз, мерос юртимиз Туркистон — Ўзбекистон эканлиги — тақдиримиз. Манглайимизга озод-ликнинг пойдевори тикланаётган йилларда яшаш ёзилганлиги ҳам тақдиримиз. Яхшиликларга, камолотга, тула маънодаги истиқлолга эса тадбир билан, илму заҳмат билан эришамиз. Бизнинг, айниқса, толиба сингилларим, Сизнинг тадбирга катта имкониятингиз бор. Сизнинг ҳали йўлин-гиз узоқ, юрагингизда жасорат, мақсад, орзулар кўргони бус-бутун турибди. Вақтни бой берманг, очинг у кўргонни, қадим, азиз юртга ҳазиналар очилсин у кўргонлардан. Жуда янги булмаса ҳам бир шеър:

Қора кўз, қора қош сингилжонларим,
Ёнимга яқинроқ келинлар,
Ўрганинг кашталар сирини — яхши.
Ўрганинг ноларнинг хилини — яхши.
Ота юрт тарихин ўрганинг кўпроқ.
Ҳаётининг бошин билмаган одам,
Дардига оташин бўлмаган одам.
Шодлигин бағрига босмаган одам,
Кўксига тумордек осмаган одам,
Илдизсиз дарахтга менгзайди
Каналак учганда кўзгалган ер ҳам,
Йиқита олади уларни.

Тилла зиракларни севинлар, майли
Зарли кўйлакларни севинлар, майли,
Лекин кенгроқ севинг она Ватани,
Олтиннинг дўстлиги сохта, ёлғондир.
Қайғу лашкар тортиб келган лаҳзада,
Ҳаловат енгилб ўлган лаҳзада,
У излай бошлайди бошқа бахтлини
Ватан эса ташлаб кетмайди мангу.

Бахмал майсаларнинг бўйин унутинг,
Қадрдон қушларнинг куйин унутинг.
Она тилингизни унутманг фақат
«Мен Сенинг болангман», деб айта олмайди
Тилини унутган бечора ўзининг халқига бир умр
Нетсин танимайди Уни-да ҳеч ким,
Ҳеч кимнинг боласи бўлолмай ўтар.
Қора қош, қора кўз сингилжонларим,
Ёнимга яқинроқ келинлар.

Абдумалик АБДУРАХМОНОВ
суҳбатлашди.

ОХАНА СЕХРИ

Болалар уйи... Жамиятнинг бу ҳазин гушасида булсангиз, турли сабабларга кура мазкур даргоҳга келиб қолган ҳар бир гудак тақдирига юрак-юракдан хайрихоҳлик ҳиссини туясиз. Шаҳримиздаги 24-болалар уйи ҳам ана шундай масканлардан бири. Унда тарбияланаётган кичкинтойлар турли миллат фарзандлари: ўзбеклар, руслар, татарлар, корейслар, жаъми 113 нафар. Улар худди бир оила фарзандларидек аҳил, иноқ яшашади. Шодлигу қувончлари ҳам, ғам-ташвишлари ҳам уртада. 3 ёшдан 10 ёшгача бўлган бу кичкинтойлар икки гуруҳда тарбияланадилар. Иккитаси мактабгача тарбия, турт-таси мактаб гуруҳи болаларидир. Мактаб ёшидаги болалар Собир Раҳимов туманидаги 196-ҳамда 191-мактабларда таҳсил олишади.

Мавлуда Афзалова йигирма саккиз йилдирки, мана шу даргоҳда меҳнат қилиб келади. Неча-неча ўқисик қалбларга таълим-тарбия, ҳамда оналик меҳрини бериб келаятган меҳрибон устозлардан. Опа қўлида тарбия топган ўғил-қизларнинг кунчилиги ҳозирда халқ ҳужалигининг турли соҳаларида ҳалол меҳнат қилиб келишяпти.

— 1991 йилда — дея ҳикоя қилади Мавлуда опа, — болалар уйи қопида «Кичкинтой» ансамблини ташкил қилгандик. Мақсадимиз — фарзандларимиз маънавиятини бойитиш, санъатнинг сеҳрли дунёсига етаклаш, қолаверса, ўқисик дилларга қувонч улаштириш эди. Тарбияланувчиларимиз орасида санъатга ихлосманд, истеъдодли ёшлар талайгина экан. Ҳозирда ансамблимизда 25 нафар ўғил-қиз қатнашиб келяпти. Улар мусиқа раҳбарлари Зинаида Султонова ҳамда Маҳмуда

Холмирзаевалар кумагида куй ва қушиқлар урганиб, ўз репертуарларини бойитишяпти. Ансамбль дастуридан она Ватани мадҳ этувчи қушиқлар, ўзбек халқ оғзаки ижоди намуналари лапар ва яллалар урин олган. Аския ва миллий рақслар ҳам болаларнинг жону дили.

Республика Маданият ишлари вазирлигига қарашли болалар халқ ижодиёти маркази болалар уйини оталиққа олган ташкилотлардан. Марказда утказиладиган ҳеч бир тадбир, тантаналар «Кичкинтой»нинг иштирокисиз ўтмайди. Утган йили ижодиёт марказида утказилган танловда ансамбль аъзолари ғолиб чиқишиб, унинг Саида Нурхонова, Каролина Пронун, Шоира Нуриддинова сингари фаол иштирокчилари хорижий мамлакатларга йўлланма билан тақдирланганликларини болалар фахр билан гапириб юришади. Ансамбль ҳар йили Тошкент шаҳри ва вилоят болалар уйлари, интернатлараро уюштирилаётган курик-танловларнинг доимий иштирокчиси. Утган йили «Туркистон» саройида утказилган курида қатнашиб, фахрли иккинчи уринни эгаллаганликлари уларни янги-янги марралар сари руҳлантирганди.

Болалар уйи тарбияланувчилари тез-тез халқ ижодиёти марказида бўлиб туришади. Яқинда улар марказда ташкил қилинган Ўзбекистон халқ рассомлари Чингиз Аҳмаров, Рузи Чориев асарлари курғазмасини томоша қилдилар, Санъатшўнос Рафаэль Тоқтош, ёзувчи Нуралли Қобул, шоир Исмоил Тўхтамишевлар билан ҳамсуҳбат бўлдилар.

Бу ва бу каби аjoyиб тадбирлар фарзандларимиз дунёқарашда гузаллик, она Ватанга меҳр, ишонч ва энг муҳими эзгулик уруғини сочиш йўлида хизмат қилса, не ажаб?! Зеро, болалар — эртанги кунимиз эгаларидир.

Улугбек ЖУМАЕВ.

ЯХШИЛИК

Яхшилик сузида қандай маъно бор?

Унинг фазилати кимларга аён?

— Бусуз замирида бир олам маъно,

Унинг ҳислатлари яхшига аён.

МАЖНУНТОЛ

Мажнунтол сочларинг ёйиб анҳорга,

Уйчан бир гузалдек сирин айтади.

Анҳор-чи, уйчанлик кашфин қилолмай,

Гузалнинг сирларин ёйиб кетади.

Ҳабиба РУСТАМОВА,

Тошкентдаги

235-мактабнинг

9-синф ўқувчиси.

ОЙБЕК

БАҲОРНИНГ КЕЛИШИ

Ботди куёш-қиз,

Ёнди узокда

Атлас этаги.

Кўкда бир юлдуз

Кулди шу чокда...

Оқшом чечаги!

Енгил шамоллар

Тентираб қолди

Кўча-кўйларда.

Майин рўмоллар

Каби судралди

Оқ булут кўкда.

Баҳорнинг нозик,

Ипак нафаси

Етишди қонга.

Тарновдан «тик-тик»

Томчи пардаси

Учди ҳар ёнга...

Кўзимда қотган

Дард қанотланди,

Йўқликка учди.

Қалбда ухлаган:

Нашъа уйғонди,

Кўкдамни кучди.

1929, апрель.

Тиловат СОАТОВА.

ЯНА БИР ИМКОНИЯТ

Фарзандларимиз — бизнинг келажакимиз, эртанги кунимиз. Шундай экан, уларнинг соғлом, баркамол, билимдону зукко бўлиб улғайишлари ҳар жиҳатдан биз катталарга боғлиқ. Ҳозирги кунда жуда кўп табакалашган махсус синфлар, лицей-интернатларнинг ташкил қилинаётганлиги ўқувчиларнинг янада пухта билим олишлари, дунёвий билимлар билимдонлари бўлиб етишишлари учун яратилаётган имкониятлардир.

Қибрай тумани ҳокимияти, хусусан, туман ҳокими А. Йулчиевнинг ташаббуси билан Дурмон қишлоғидаги 18-мактабимизга «Тиллар чуқур урганиладиган махсус умумтаълим мактаби» мақомининг берилиши фикримизнинг яна бир далилидир. Ҳозирги кунда мактабимизда инглиз, араб, ўзбек тили фанлари чуқур ўқитилмоқда. Ўқувчи-ёшларимизнинг ҳам тил урганишга иштиёқлари баланд. Фарзандининг айнан мана шу мактабда таҳсил олишини хоҳловчи ота-оналар жуда кўп. Аммо мактабимиз биноси мактаб даражасида қурилмаганлиги, синф хоналарининг етишмаслиги сабаб, ўқувчиларни қабул қилиш имкониятларимиз чегараланиб қолган. Ҳар янги ўқув йилида фақат иккитагина синфга ўқувчилар қабул қила оламиз

холос. Шунга қарамасдан жамоамиз ўқувчиларга пухта билим беришга астойдил ҳаракат қилишади. Бизнинг таълим-тарбиямизни олган ўқувчиларимизнинг бирон-бир ўқув юртларига кириб ўқиётганликларини эшитсак, севинчдан бошимиз кўкларга етади. Зеро, шогирдлар ютуғи, устознинг ҳам муваффақиятидир. Бир йили инглиз тилидан утказилган танловда америкалик

инглиз тили мутахассиси Мунаввар Оғун иштирок этиб, ўқувчиларимизни тест синовларидан утказган эдилар. Синовдан муваффақиятли утган Нодира Дадабоева Америкада ўқиш бахтига муяссар бўлди. Ҳозирда бу ўқувчимиз Тошкент хукушнослик коллежида таҳсил оляпти. Дилором Мирбобоева, Феруза Рашидова, Феруза Эгамназарова, Абдулла Бадалхужаев, Марина Оглоблина сингари ўқувчиларимиз Ўзбекистон Жаҳон тиллари университетини тамомлаб, қадрдон мактабларида ўқувчиларга сабоқ бериб келишяпти.

Келажакда мактабимизни лицей-мактабига ҳамда тиллар марказига айлантириш ниятидамыз.

Васила МАХМУДОВА,
Қибрай туманидаги 18-мактаб илмий бўлим мудири, Ўзбекистон Халқ маорифи аълочиси.

ИККИ ЎРШОҚ

Бизнинг Нодир ва Собир

Иккиси яқин ўртоқ.

Уйнайдилар доимо

Бирга аҳилу иноқ.

Бир-биридан нарсасин,

Қизғанишмайди сира.

Уришиб, жанжаллашиб

Таъбларин қилмас сира

Ўқишлари ҳам аъло,

Ахлоқлари ундан ҳам.

Тозалик ҳам жойида

Айтинг яна нима кам?

Катталарни кўрганда

Саломсиз ўтишмайди.

Ёрдам керак жойларда,

Кўл силтаб кетишмайди.

Шундай бизни икки дўст,

Одоблю камтарин,

Кўрганлар дейди доим,

Кўп яшанглар, офарин!

ОНАЛИСОН

Боққа кирдим тонг чоғи

Енгил шамол эсарди.

Онам эса гуллардан,

Танлаб-танлаб кесарди.

Онажоним нетасиз?

Узиб гузал гулларни

Қайга олиб кетасиз?

Совға қилиб буларни.

Кулимсираб юзлари

Ясадилар гулдаста.

Сўнгра менга тутқазиб,

Сўз бошладилар аста.

Қизалоғим байрамда,

Гул улашар яхши бил.

Мана бу гулдастани,

Устозингга совға қил.

Онажоним доносиз,

Дея-қучдим бўйнидан.

Мактаб сари йўл олдим,

Чиқиб гулзор кўйнидан.

Тиловат СОАТОВА.

ТОНГ ЮЛДУЗИ
Ўзбекистон болалари ва ўсмирларининг газетаси

Бош муҳаррир
Умида АБДУАЗИМОВА

Тахрир хайъати:
Наримон ОРИФЖОНОВ,
Омон МАТЖОН,
Гулнора Йўлдошева,
Марат ШАФИЕВ,
Феруза ЖАЛИЛОВА,
Сайриддин ХОЛОВ
(масъул котиб)

IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Офсет усулида босилди. Ҳажми 1 босма табок
Буяртма — Г -0137.
7691 нусхада босилди.
Қўғоз бичими — А-3.
Босишга топириш вақти 19.00
Топширилди — 18.30

Рўйхатдан ўтиш тартиби
№ 000137
• Манзил: 700083,
• Тошкент шаҳри,
• Матбуотчилар кўчаси,
• 32-уй.

• Телефон:
• 33-44-25

